

**TỌA ĐÀM NHÂN SINH HẠNH PHÚC**  
**(Giảng Giải Đề Tử Quy)**  
**Tập 9**

*Giám định: Lão pháp sư Tịnh Không*

*Chủ giảng: Thầy Thái Lễ Húc*

*Địa điểm: Học hội Tịnh tông Đài Nam, Đài Loan*

*Thời gian: 15/02/2005 - 23/02/2005*

*Viết dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu*

Chào mọi người buổi chiều! Chúng ta học tiếp bài học buổi sáng. Câu tiếp theo: “*Sáng phải thăm, tối phải viếng.*” “Sáng thăm, tối viếng”, bài học trước chúng ta có nhắc đến, Chu Văn Vương đối với cha của ông là Vương Quý đã làm được “sáng thăm, tối viếng”, lòng hiếu thảo này đã cảm động người dân cả nước đều noi theo. Khi tôi nói chuyện với thầy cô giáo, từng có một thầy giáo nói với tôi, thầy ấy nói trong Đề Tử Quy có vỏ trấu. “Vỏ trấu” là vỏ ngoài của hạt gạo sau khi say xát xong, là những thứ hoàn toàn không ăn được, thầy ấy nói có vỏ trấu. Thưa các bạn, nếu có người nói Đề Tử Quy có vỏ trấu thì bạn sẽ làm thế nào? Có cần lập tức tranh luận với họ hay không? Tranh luận có thể không hiệu quả gì. Trước tiên chúng ta nên dùng thái độ khiêm cung thỉnh giáo họ: “Xin hỏi câu nào là vỏ trấu vậy?” Tôi thỉnh giáo thầy ấy, thầy ấy liền nói: “Sáng phải thăm, tối phải viếng” là vỏ trấu.

Tôi tiếp tục hỏi thầy: “Vì sao thầy cho rằng đây là vỏ trấu?” Thầy nói, một ngày phải hỏi hai lần, quá phiền phức. Tôi tiếp tục nói với vị thầy này, tôi nói, đưa trẻ sáng sớm thức dậy liền cung kính hỏi thăm cha mẹ: chào cha mẹ buổi sáng! Người mẹ vừa thấy vàng trán của con trai sáng sủa, chứng tỏ tối hôm qua ngủ rất ngon, nên cha mẹ rất yên tâm. Sáng sớm con cái hỏi thăm khiến cho tinh thần người mẹ vô cùng vui vẻ, ngày hôm đó làm việc cũng rất có động lực, đây là lợi ích của việc chào hỏi buổi sáng. Buổi tối hoặc là khi đi học về, con cái thưa với cha mẹ: “Thưa cha mẹ con mới về, hôm nay cha mẹ có khỏe không?” Khi con cái hỏi thăm cha mẹ, cha mẹ vừa thấy sắc mặt của con rất tốt, chứng tỏ hôm nay học tập ở trường rất tốt, có lẽ không có mâu thuẫn gì với bạn bè, cha mẹ cũng rất yên tâm. Vì vậy, buổi sáng thăm hỏi một lần, buổi tối thăm hỏi một lần sẽ khiến trong lòng cha mẹ khá yên tâm, cảm thấy an ủi.

Chúng ta phận làm con cái một ngày chỉ nhớ cha mẹ có hai lần, xin hỏi cha mẹ một ngày nhớ chúng ta bao nhiêu lần? Có một người mẹ từng nói với tôi, cô nói tiết trời mùa xuân và mùa thu nhiệt độ thay đổi rất lớn, vì sợ nửa đêm đứa con đạp tung chăn ra sẽ bị cảm lạnh, nên cô ấy chỉ đắp chiếc chăn rất mỏng. Bởi vì đắp chăn mỏng nên khi ngủ đến nửa đêm thì bản thân cảm thấy lạnh liền tỉnh giấc, nhanh chóng đi kiểm tra con, đúng là không đắp kín, giúp con đắp lại chăn. Thừa các bạn, ngay cả khi ngủ mà cha mẹ cũng không quên quan tâm đến con cái, thì có thể biết được một ngày cha mẹ nhớ chúng ta biết bao nhiêu? Cha mẹ từng giờ từng phút đều đang quan tâm. Nói đến đây, trong kí ức của tôi cũng có ấn tượng rất sâu sắc, nửa đêm bỗng nhiên cảm thấy có người đắp chăn giúp cho chúng tôi, mơ mơ màng màng mở mắt ra thì có khi là cha, có khi là mẹ. Thân tình giữa cha con, giữa mẹ con nhờ chuyện này mà có sự tương tác với nhau rất tự nhiên. Vì vậy, tôi nói với vị thầy giáo này, chúng ta phận làm con cái, đặc biệt là khi còn nhỏ, rất khó nói là trong cuộc sống hay trong công việc, thậm chí là trong thu nhập kinh tế, có thể giúp đỡ cho cha mẹ điều gì, chúng ta vẫn còn nhỏ, chưa làm được điều đó; nhưng tối thiểu nhất phải làm cho cha mẹ ít lo lắng cho chúng ta, phải làm cho cha mẹ yên tâm, cho nên thực hành sáng thăm, tối viếng có thể làm cho cha mẹ yên tâm.

Sau khi nghe xong, vị thầy này liền nói: “Thầy Thái, thầy học văn hóa Trung Quốc rất giỏi.” Đương nhiên tôi hết sức lo sợ, không dám nhận. Sau đó thầy ấy đột nhiên lại nói: “Thầy Thái, nhưng bản thân thầy cũng chưa làm được.” Chúng ta là người đọc sách thánh hiền, rất sợ người khác nói bản thân mình cũng chưa làm được, đột nhiên rất hồi hộp. Tôi liền hỏi thầy ấy: “Vì sao thầy cho rằng tôi chưa làm được?” Thầy nói: “Hiện nay thầy ở xa nhà như vậy, làm sao thầy có thể buổi sáng thăm hỏi một lần, buổi tối thăm hỏi một lần?” Hiện nay điện thoại rất thuận tiện, buổi sáng có thể gọi, buổi tối cũng có thể gọi. Thầy ấy nói, bản thân thầy cũng chưa làm được! Tôi liền nói với vị thầy giáo này, tôi nói: “Nếu buổi sáng tôi gọi điện thoại, buổi tối lại gọi điện thoại, thì chắc chắn mẹ tôi sẽ trách tôi, mẹ tôi sẽ nói: “Con không biết cước điện thoại đường dài rất đắt hay sao?”

Vì vậy, chúng ta học câu “sáng thăm, tối viếng” này thì điều quan trọng nhất là phải làm cho cha mẹ yên lòng. Chỉ cần tôi cố định, thí dụ như mỗi tối thứ bảy gọi điện thoại về nhà, mẹ chắc chắn đã ngồi ở đó, thậm chí chuông điện thoại vừa reo thì mẹ lập tức đoán được con trai gọi điện về. Mà mỗi tuần khi gọi điện thoại về, chúng ta nhất định phải kể rõ ràng tường tận tình hình công việc, tình

hình cuộc sống trong tuần đó cho mẹ nghe, để mẹ biết rõ, để mẹ không cần lo lắng. Cho nên điều quan trọng nhất là phải làm được lời nói, việc làm và đức hạnh của mình không để cha mẹ lo lắng, điều này là quan trọng nhất. Nếu như chúng ta đối mặt với công việc, đối mặt với gia đình mà không cách nào xử lý tốt, dù mỗi ngày gọi điện thoại cho mẹ ba lần, mẹ bạn liệu có yên tâm không? Vì vậy, chúng ta học tập phải nắm bắt được bản chất của mỗi một câu dạy bảo, cố gắng mà thực hành. Đây là “sáng phải thăm, tối phải viếng”.

Câu tiếp theo là “*đi phải thưa, về phải trình*”. Khi muốn đi ra ngoài thì chúng ta nên báo với cha mẹ là chúng ta đi đâu, khi trở về cũng phải báo với cha mẹ là chúng ta đã về rồi. Thật ra những thói quen này của con cái cũng rất quan trọng, không nên xem thường mỗi một chi tiết nhỏ. Khi con cái biết được “sáng thăm, tối viếng” thì mỗi câu hỏi thăm của chúng dành cho cha mẹ đều đang nâng cao tình nghĩa giữa cha mẹ và con cái; mỗi lần “*đi phải thưa, về phải trình*” cũng là để chúng hiểu được tất cả hành vi của mình đều không nên khiến cho cha mẹ thêm lo lắng. Đã từng có một học sinh, sau khi tan học trở về nhà không hề chào hỏi người trong nhà, mà ngay lập tức chạy vào phòng sách chơi điện tử. Hơn một tiếng sau, mẹ em tưởng rằng em chưa về nhà nên gọi điện thoại đến trường, hỏi xem có phải bị giáo viên giữ lại ở trường hay không? Lúc người mẹ gọi điện thoại đến, tôi vừa bắt máy, đã tan học hơn một tiếng đồng hồ rồi, mà sao vẫn chưa về nhà? Mẹ của em rất căng thẳng, hỏi có cần báo cảnh sát không? Tôi nói: chưa cần báo vội, chị hãy tìm kỹ lại trong nhà xem. Sau đó đi tìm thì thấy con đang ở trong phòng chơi điện tử, làm cho cha mẹ rất lo lắng. Vì vậy, nhất định phải hình thành thói quen tốt.

Ngoài đối với cha mẹ phải “*đi phải thưa, về phải trình*”, vậy đối với người trong nhà, ví dụ như đối với vợ có cần “*đi phải thưa, về phải trình*” không? Cần! Đối với những người quan tâm đến chúng ta, chúng ta đều phải nên làm cho họ yên tâm mới đúng! Đây là chuyện mà con người nên thông cảm lẫn nhau. Vì vậy, muốn đi đâu cũng nên nói cho vợ biết. Nhưng hiện nay giữa vợ chồng có chân thành, thẳng thắn như vậy không? Nếu giữa vợ chồng không thẳng thắn, còn muốn che giấu thì sống với nhau mấy mươi năm như vậy sẽ vô cùng đau khổ. Gìn giữ gia đình có một nguyên tắc rất quan trọng, đó là không có bí mật, sống chân thành với nhau, bao dung lẫn nhau, như vậy thì rất nhẹ nhàng, tự tại, vì vậy đi đâu cũng đều nói cho vợ biết. Sau đó, khi chúng ta quyết định không về nhà ăn cơm thì nhất định phải báo cho vợ biết sớm. Bạn đừng nên đã quyết định không ăn cơm trưa ở nhà mà đến 12 giờ mới gọi điện thoại về, lúc này vợ đã chuẩn bị

cơm cho bạn rồi. Chúng ta không nên chà đạp công sức và sự quan tâm của người khác dành cho chúng ta, mà chúng ta nên trân quý, nên thông cảm. Cho nên, cũng phải nên sớm gọi điện thoại về nhà báo với mẹ, hoặc báo với vợ, báo với người trong nhà biết, để họ khỏi phải mất công chuẩn bị. Khi giữa người thân đều có thể thông cảm lẫn nhau thì đó chính là gia hòa vạn sự hưng.

Ngoài việc ở trong gia đình phải “đi phải thưa, về phải trình”, trong công việc, ở trong công ty thực ra chúng ta cũng nên “đi phải thưa, về phải trình”. Ví dụ nói, bạn tạm thời có việc đi ra ngoài để xử lý, nếu bạn không báo cho người khác biết, thì khi đột xuất có việc cần phải hỏi bạn, mọi người lại không biết bạn đi đâu, như vậy thì sẽ như thế nào? Mọi người sẽ vô cùng lo lắng, cấp trên cũng sẽ có lời trách cứ bạn, tới lúc đó sẽ cảm thấy không mấy tin tưởng bạn, làm việc không thận trọng. Vì vậy chúng ta phải biết nói một tiếng: “Bây giờ tôi cần đi đâu đó, 20 phút sau sẽ trở về”, hoặc là nói: “Bây giờ tôi phải đi giải quyết công việc, nếu như tạm thời có việc đột xuất cần tôi giải quyết, thì hãy gọi điện thoại ngay cho tôi.” Lúc này bạn cần phải mở máy điện thoại, nếu không tới lúc đó lại tắt máy, mọi người lại không gọi được cho bạn thì bầu không khí sẽ rất không tốt.

Cho nên, “đi phải thưa, về phải trình” chính là làm cho chúng ta nhạy bén mà hiểu được rằng, không nên làm cho người xung quanh lo lắng vì không biết chúng ta đi đâu. Sau đó chúng ta cũng thường thể hội được, mỗi lời nói việc làm của chúng ta có tạo thành gánh nặng cho người khác hay không, từ chỗ này mà dụng tâm, dụng công.

*“Ở ổn định, nghề không đổi.”* Chữ “ở” này chúng ta có thể quan sát từ vài góc độ. “Ở ổn định, nghề không đổi”, trong việc học thì thời học sinh là học nghiệp; ra xã hội là sự nghiệp; kết hôn thì có gia nghiệp. “Không có quy tắc, không thành vuông tròn”, vì vậy cuộc sống của bạn phải rất có quy luật, thì học nghiệp, sự nghiệp và gia nghiệp của bạn mới có thể đầu tư thỏa đáng. Chúng ta xem một chút, học sinh, con trẻ hiện nay có “ở ổn định” không? Thường là tối thứ sáu nghỉ học thì bắt đầu rất buông thả, có em xem tivi đến nửa đêm, có em thì khiêu vũ suốt đêm. Ngày thứ bảy và chủ nhật thì dùng để làm gì? Ngủ. Ngủ mà bù lại được cũng đỡ, không bù được thì sức khỏe dần dần hao tổn. Người làm cha mẹ chúng ta nhìn thấy những hành vi như vậy của con cái thì phải nên như thế nào? Không được dung túng, phải nhanh chóng điều chỉnh lại. Phải nên ngay từ khi chúng còn nhỏ, vào tối thứ sáu không nên để chúng cứ mặc tình xem tivi. Vì chỉ cần bạn mở ra một tiền lệ thì sẽ có lần thứ hai, không ba không thành lễ.

Chúng ta phải hiểu rõ, thói xấu của một người một khi đã hình thành thì rất khó bỏ, gọi là “chơi bời làm mất chí”. Càng hưởng chi con trẻ hiện nay đều không có chí hướng, cho nên khi chúng đang chơi bời thì thật sự là “dục khiến trí mê”, thật sự đều chìm đắm vào việc vui chơi không thể tự thoát khỏi. Vì vậy, hiện nay chúng ta thấy trên rất nhiều tờ báo đăng tin, một số học sinh lên mạng internet đến nửa đêm, việc này sẽ dẫn đến những vấn đề gì? Chúng ta sống trong thời đại này, người làm trưởng bối phải vô cùng thận trọng, bởi vì rất nhiều thứ khoa học kỹ thuật cao, chúng ta chưa hưởng được lợi đã bị nó hại rồi. Chúng ta thấy học sinh tiếp xúc với mạng internet sớm như vậy, xin hỏi tinh thần nghiên cứu, học tập của học sinh có được nâng cao hay không? Đạo đức, học vấn của chúng có được nâng cao hay không? Không có. Bởi vì định tính của chúng vẫn chưa đủ, bạn lại không quan tâm tình hình chúng lên mạng, thường chúng có thể sẽ kết giao với một số bạn bè không tốt trên mạng. Chúng lại chưa có năng lực phán đoán, cũng không có lí trí, vì chưa học qua kinh điển, cho nên bạn bè trên mạng nói với chúng vài lời đường mật thì chúng có thể sẽ lầm đường lạc lối, đòi người rất có khả năng một bước sa chân ngàn đời ân hận. Khi con cái thật sự phạm phải sai lầm thì rất khó bù đắp được, đó là sự tiếc nuối cả đời của cha mẹ, vì vậy không thể không thận trọng.

Còn có một sinh viên ở Sơn Đông, nửa đêm thường chơi điện tử, chơi những trò bắn giết lẫn nhau, sau cùng chơi đến mức thần kinh trở nên bất thường, thường cảm thấy có rất nhiều người muốn giết mình. Em nói với thầy giáo về tình trạng này của mình, thầy giáo nghe xong cảm thấy không ổn, nên nhanh chóng báo với cha mẹ của em. Cha mẹ của em lập tức đến đón em, nhưng chưa kịp đến đón thì em học sinh này đã cầm dao chém bị thương rất nhiều người ở trên đường, trong đó có mấy người đã thiệt mạng. Cho nên bạn xem, chơi bời làm mất chí, sai lầm này sẽ hủy hoại cả cuộc đời.

Vì vậy thưa các vị phụ huynh, phải để cho việc học của con cái đi vào quỹ đạo, phải để cuộc sống có quy luật, phải có thói quen đọc sách cố định. Rất nhiều phụ huynh lại nghĩ rằng: “Rất khó! Hiện nay con cái ham chơi như vậy.” Chúng ta hình như đều sẽ nghĩ đến những điều không tốt, bạn đều nghĩ đến những điều xấu, đương nhiên con cái sẽ bị bạn “tâm nghĩ việc thành”. Tôi nhớ lại, tôi và hai chị gái từ nhỏ đã không xem tivi, lúc đó tivi cũng đã rất phổ biến, nhưng vì sao chúng tôi không xem tivi? Cha mẹ tôi chưa hề nói: “Con không được xem tivi”; chỉ cần ăn cơm tối xong thì cha mẹ tôi liền vào phòng đọc sách. Lúc đó tôi còn nhỏ, mở cửa phòng của cha mẹ xem, thấy hai người đang đọc sách, tuổi còn nhỏ

như vậy có dám ngồi trước tivi nghênh ngang xem tivi không? Có dám không? Không dám! Cho nên rất tự nhiên, bản thân tôi và hai người chị đều cùng nhau lên lầu học bài. Cho nên tôi còn nhớ lúc học trung học cơ sở và trung học phổ thông, mẹ tôi lên lầu không phải bảo chúng tôi học bài, mà đều là bảo chúng tôi: “Đi ngủ thôi, đừng học nữa!” Do vậy, thói quen thành tự nhiên. Thật sự giáo dục con cái không khó như mình tưởng, điều quan trọng nhất là bản thân mình phải làm gương. Vì thế, cha mẹ đối với việc học tập cũng “ở ổn định” thì con cái cũng sẽ noi theo.

Đối với sự nghiệp cũng phải “ở ổn định”, nếu như công việc của chúng ta không ổn định, thường xuyên đổi tới đổi lui thì người lo lắng nhất là cha mẹ. Nói đến đây tôi cảm thấy rất hổ thẹn, sau khi tôi tốt nghiệp khoảng một, hai năm thì đã thay đổi gần mười công việc, vì vậy ở đây xin sám hối. Nhưng thưa các bạn, hãy thông cảm cho tôi, tại sao tôi thay đổi mười công việc? Vì tôi đang tìm tòi, cảm thấy không biết ngành nghề nào là bản thân mình thật sự muốn theo đuổi. Cho nên nói ra cũng rất đáng thương, đã học hành mười mấy năm mà chẳng biết cuộc đời phải đi về hướng nào. Cha tôi rất tốt, cha luôn giữ một thái độ, cha nói với tôi: “Con cứ thỏa sức tìm tòi, chỉ cần trong phạm vi cha có thể gánh vác được thì cha đều ủng hộ con.” Có một người cha tốt như vậy, nên tôi mạnh dạn đi thử nghiệm, đương nhiên trong quá trình này cũng có kinh doanh, tiêu tốn của cha một số tiền nhỏ. Nhưng cha tôi đều nói: “Được, xem đó như là tiền học thêm của con.”

Sau đó nhân duyên hội tụ đủ, tôi đi dạy thay hai tháng, tôi dạy các em lớp một, các em đứng còn thấp hơn eo của tôi. Nhưng bởi vì từ trước đến giờ chẳng có ai bảo tôi đi làm thầy giáo, tôi cũng chẳng biết tôi có thích hợp hay không, nên cũng rất lo sợ, tôi nói: “Anh đi tìm người khác đi, đừng tìm tôi, tôi chưa từng nghĩ đến việc làm thầy giáo.” Nhưng đời người thật vi diệu, thường hay có những tình tiết mà bạn không lường trước được lại đến trước mặt bạn, lúc này bạn nên ổn định tâm lại xem thử, nói không chừng duyên phận tốt đã đến. Sau khi tôi từ chối họ, một tuần sau họ lại đến nói: “Thật sự là không tìm được thầy dạy thay.” Lúc đó trong lòng tôi nghĩ, không nên từ chối người ta trắng thừng, cho nên cắn chặt răng đi dạy thay. Kết quả dạy thay mấy hôm thì rất mệt, làm giáo viên thật sự rất mệt, đặc biệt là gánh nặng trong lòng, mỗi ngày đều mong muốn các em trưởng thành và an toàn. Nhưng mệt mấy ngày thì đột nhiên rất phấn chấn, tôi nói cuối cùng tôi đã tìm được một công việc, là ngành nghề thật sự giúp ích cho xã hội,

cho nên yên tâm dạy xong hai tháng đó. Trở về nhà, tôi lập tức chuẩn bị thi vào trường sư phạm, sau đó cũng rất thuận lợi, cứ một đường như vậy mà đi.

Đương nhiên trong đó đi kèm với lòng tin, bởi vì chúng tôi tuyệt đối không phải vì thu nhập mà tới, mà vì sứ mạng giáo dục mà tới, tôi tin rằng Khổng phu tử, Mạnh phu tử đã âm thầm phù hộ cho tôi; hơn nữa tôi lại chưa có bạn gái, rất nhiều bạn học đều đã có bạn gái nên họ không chuyên tâm. Con người có chí hướng thì sẽ tìm được phương pháp, vì vậy vào lúc đó khi lên lớp học, tuyệt đối càng dụng công hơn so với thời còn học cấp hai và cấp ba. Mục tiêu lúc đó chính là nghe xong tiết học nhất định phải hiểu hết toàn bộ, không nên cất vào cặp mang về nhà, nên trạng thái học tập lúc đó vô cùng tốt. Thật ra, chí hướng đối với một người vô cùng quan trọng. Vì vậy tôi rất thuận lợi thi đậu, cứ một đường theo đuổi sự nghiệp giáo dục. Do bản thân tôi đã tìm thấy phương hướng của cuộc đời nên có thể “ở ổn định, nghề không đổi”, cho nên hiện nay cha mẹ rất yên tâm về tôi.

Tôi làm ở Hải Khẩu hơn bốn tháng, tết năm ngoái tôi về nhà, vừa vào cửa tôi liền nói với mẹ, tôi nói: “Mẹ ơi, mẹ tu hành quá tuyệt vời!” Mẹ tôi nghe xong ngây người ra: “Con đang nói gì vậy?” Tôi nói: “Hơn bốn tháng qua con làm việc, trong lòng đều không có lo âu, đều rất tích cực nỗ lực, điều này chứng tỏ, hơn bốn tháng qua mẹ ở nhà cũng không có lo âu, không lo lắng cho con nên con cũng không có lo âu.” Thật ra, cha mẹ lo lắng cho chúng ta, chúng ta có thể nhận ra được không? Nhận ra được. Nếu chúng ta không nhận ra được thì chứng tỏ sự quan tâm của chúng ta đối với cha mẹ chưa đủ.

Vào thời xưa, học trò của Khổng tử là Tăng Sâm, có một lần ông lên núi đốn củi thì đúng lúc ở nhà có bạn của ông từ phương xa đến. Mẹ ông chợt nghĩ, người ta đến từ nơi xa xôi như vậy, nếu như còn để người ta đợi, thậm chí là không gặp được, như vậy sẽ rất thất lễ. Nhưng lại không biết khi nào Tăng Sâm trở về, nên mẹ của ông lấy kim chích vào đầu ngón tay của mình, Tăng Sâm ở trên núi lập tức cảm thấy tim mình nhói đau, chắc chắn ở nhà có chuyện nên liền đi nhanh về nhà. Vừa nhìn thấy mẹ liền quỳ xuống: “Thưa mẹ, có chuyện gì vậy? Mẹ có khỏe không?” Mẹ của ông nói: “Vì có bạn đến tìm, tình hình cấp bách, nên mới tự chích vào tay mình”, dùng kim chích vào tay. Cho nên thưa các bạn, mẹ con thật sự là liên tâm. Trong thời gian tôi ở Hải Khẩu, có một hôm vào lúc nửa đêm 12 giờ, tôi vừa mới nằm trên giường thì bỗng nhiên cảm thấy tim khó chịu. Bởi vì tôi không bị bệnh tim nên cảm thấy kì lạ, nhưng đã nửa đêm rồi không tiện gọi điện thoại về nhà, nên hôm sau mới gọi về nhà. Kết quả hôm sau gọi điện

thoại về nhà, mẹ tôi nói hôm qua lúc nửa đêm, mẹ vốn dĩ là muốn uống thuốc an thần cho dễ ngủ, kết quả uống nhầm thành thuốc giãn mạch máu, nên nửa đêm rất khó chịu. Vì vậy, phận làm con chúng ta thật sự có thể cảm nhận được.

Cho nên học nghiệp, sự nghiệp của chúng ta phải làm cho cha mẹ yên tâm, còn có gia nghiệp của chúng ta, vợ chồng chung sống vui vẻ hòa thuận, cha mẹ sẽ yên tâm, có thể giáo dục tốt thế hệ sau cũng làm cho cha mẹ yên tâm. Mạnh tử có nói: “Bất hiếu có ba điều, không con nối dõi là lớn nhất”, thưa các bạn, thế nào là “không con nối dõi là lớn nhất”? Sinh được đứa con trai là có người nối dõi rồi sao? Hiểu vậy thì quá nông cạn. Nếu như sinh được một đứa con phá gia, ông bà nội sẽ cảm thấy chẳng bằng không sinh, còn có thể tức giận tới mức suýt mất mạng. Vì vậy “không con nối dõi là lớn nhất”, ý nghĩa sâu hơn chính là không dạy dỗ tốt con cái, khiến chúng làm mất mặt cha mẹ, mất mặt tổ tông, đó mới thật sự là “không con nối dõi là lớn nhất”. Vì vậy, phải làm cho cha mẹ yên tâm về gia đình của chúng ta, thật sự chúng ta phải cố gắng tăng trưởng trí tuệ, có thể chung sống hòa thuận với vợ; chỉ cần vợ chồng hòa thuận thì chắc chắn đều có thể dạy dỗ tốt con cái.

Vợ chồng sống với nhau như thế nào mới hòa thuận? Hiện nay có một sự thật không thể chối cãi được, đó là tỉ lệ li hôn rất cao. Tôi nhớ lần đầu tiên tôi ở Hải Khẩu, ngồi cùng một nhóm bạn, sau đó trong lúc ăn cơm, tôi biết được ngồi cùng bàn có bốn cô gái thì ba cô đã li hôn, còn một cô có con mới hơn một tuổi và đang chuẩn bị li hôn. Thưa các bạn, nhìn thấy tình cảnh như vậy thì nên làm thế nào? Quả thật chúng tôi không nỡ nhìn thấy có thêm một đứa trẻ, bởi vì cha mẹ li dị mà trở thành sự hối tiếc trong cuộc đời của chúng. Vì vậy liền tìm cơ hội, muốn nói một chút về vấn đề chung sống giữa vợ chồng, hi vọng có thể xoay chuyển tình thế, thay đổi suy nghĩ muốn li hôn của cô ấy.

Cho nên, khi vừa ăn cơm thì tôi liền chuyển đề tài câu chuyện, tôi nói: “Vợ chồng chung sống chỉ cần tuân theo một câu châm ngôn, thì bảo đảm vợ chồng sẽ sống đến đầu bạc răng long.” Khi nói chuyện chúng ta phải tự tin, kết quả là đồng nghiệp này của tôi mắt liền mở rất to, tai vểnh lên, yên lặng lắng nghe tôi nói. Tôi nói: “Từ lúc kết hôn đến khi già đi, chỉ nhìn ưu điểm của đối phương, không nhìn khuyết điểm của đối phương.” Chỉ nhìn ưu điểm của đối phương, không nhìn khuyết điểm của đối phương. Sau khi tôi nói xong, cô ấy liền chau mày lại, bạn đã từng thấy chau mày hay chưa? Có khi còn có thể kẹp chết cả ruồi nữa. Cô ấy nói một câu: “Thầy Thái à, khó lắm!” Thưa các bạn, có khó hay không? Tán thưởng người khác, tán thưởng vợ hoặc chồng mà khó đến như vậy sao? Có

một lần tôi diễn giảng ở Châu Hải, tôi vừa nói xong câu “chỉ nhìn ưu điểm của đối phương”, vừa nói xong thì có một cô liền nói: “Thầy Thái à, không có ưu điểm!” Tiếp đó tôi nói với cô ấy: “Tôi thật sự khâm phục cô, chồng cô hoàn toàn không có ưu điểm vậy mà cô còn dám kết hôn với anh ấy?” Thế nên bạn xem, con người rất dễ quên, đều làm việc theo cảm tính.

Tôi liền dẫn dắt họ, tôi nói mọi người hãy quay trở lại thuở ban đầu, lúc vợ chồng mới yêu nhau, khi đang yêu nhau, bạn có nghe ai nói khi họ đang yêu tha thiết, rồi sau đó nói “tôi rất đau khổ” không? Có hay không? Không có! Vì sao khi đang yêu nhau tha thiết thì “trong mắt người yêu đều là Tây Thi”? Ý vị của câu này không phải bạn đã nắm bắt được rồi hay sao! Vì chỉ nhìn thấy ưu điểm của đối phương. Hơn nữa lúc nào cũng nghĩ mình có thể làm những gì cho đối phương, mở báo ra xem thì mắt luôn tìm kiếm xem, bộ phim nào thật hay, ở chỗ nào có triển lãm sách, có những hoạt động gì có thể dẫn bạn gái cùng đi chơi. Giai đoạn đó đi làm, vừa nhìn thấy sao mới bốn giờ rưỡi vậy? Sao thời gian trôi qua chậm quá vậy? Năm giờ phải đi ăn tối cùng bạn gái rồi. Cho nên, lúc đó chỉ có một suy nghĩ: mình có thể làm gì cho đối phương. Thái độ như vậy phù hợp với chữ nào mà chúng tôi nói ngày hôm qua? Chữ “yêu”, dùng tâm cảm nhận nhu cầu của đối phương, khi đối phương đối xử với bạn như vậy, đương nhiên trong lòng của bạn vô cùng vui vẻ. Tốt rồi, đây là khi đang yêu nhau tha thiết thì luôn nghĩ mình có thể làm được gì cho đối phương.

Nhưng khi đã kết hôn, con dâu vừa đóng xuống giấy chứng nhận kết hôn thì suy nghĩ liền thay đổi, vốn là “mình có thể làm gì cho đối phương”, sau khi con dâu đóng xuống thì trở thành “đối phương phải làm gì cho mình”, lúc nào cũng yêu cầu đối phương. Cho nên sau khi kết hôn xong thì áp lực khá lớn. Sống lâu ngày với nhau, sẽ nảy sinh một số xung đột, dần dần không còn biết cảm ơn những công sức mà người bạn đời đã bỏ ra, không biết khoan dung, tha thứ cho nhau. Cho nên thưa các bạn, khác biệt trong một niệm, sẽ đi từ đâu đến đâu? Từ thiên đường xuống địa ngục. Vì vậy, thiên đường và địa ngục không phức tạp, chỉ trong khoảng một niệm.

Có một người đứng lúc có cơ duyên gặp được tiểu thiên sứ, tiểu thiên sứ nói với anh ấy: “Tôi dẫn anh đi xem thiên đường và địa ngục, anh muốn xem thiên đường hay địa ngục trước?” Người bạn này nói: “Tôi xem địa ngục trước.” Kết quả khi đến địa ngục, nhìn thấy có một dãy bàn rất dài, rộng khoảng một mét, có hai dãy người ngồi đối diện nhau, sau đó hai hàng dài đều có người ngồi đầy cả, ở giữa bày rất nhiều thức ăn. Kết quả khi vừa hô bắt đầu, bởi vì đĩa của họ

đều dài một mét, khi vừa hô bắt đầu thì mỗi người đều nghĩ đến ai? Nghĩ đến bụng mình đang đói, nên họ vừa gấp thức ăn lên liền vội vàng nhét vào miệng của mình. Kết quả vì đôi đũa quá dài nên mới gấp được nửa đường thì hai bên đánh nhau, sau đó người chưa gấp được thì rất giận dữ chửi mắng đối phương, càng lúc càng mắng dữ dội, thức ăn rơi đầy trên mặt đất. Họ đang sống ở đâu? Ở địa ngục! Đều chỉ trích lẫn nhau, chửi rửa lẫn nhau.

Người đó nhìn thấy trong lòng rất khó chịu, nói: “Tôi không xem nữa, tôi muốn xem thiên đường.” Thế là tiểu thiên sứ dẫn anh ấy đến thiên đường, vừa thấy bàn thì vẫn là một dãy bàn dài đó, đũa cũng dài như vậy, thức ăn cũng là những món như vậy, anh thấy rất khó hiểu, lặng lẽ quan sát tiếp. Sau tiếng hô “bắt đầu” thì tất cả mọi người cầm đũa lên, ung dung thông thả, gấp lấy thức ăn đưa vào miệng đối phương trước, giúp đối phương gấp thức ăn. Có một người nhân duyên rất tốt, đột nhiên ngay lúc đó có ba người cùng gấp thức ăn cho anh, anh ấy nói: “Từ từ thôi, tôi sắp nghẹn rồi.” Cho nên bạn xem, nếu mỗi người luôn luôn nghĩ đến đối phương thì khi ăn một miếng thức ăn này, họ không chỉ được no bụng, còn có thứ gì no nữa? Tâm trạng cũng rất vui vẻ. Câu chuyện này đã cho thấy, thiên đường và địa ngục chỉ trong khoảng một niệm.

Tôi từng đến diễn giảng ở vùng nông thôn của Hải Khẩu, lần diễn giảng đó rất thú vị, còn phải mang theo người phiên dịch. Vì nơi đó là người Hải Nam, họ nói tiếng Hải Nam, tôi nghe không hiểu, cho nên trưởng trấn và phó trưởng trấn đều cùng tới tham gia, quan phụ mẫu như vậy cũng vô cùng hiếm có. Trưởng trấn nghe tôi giảng xong thì phiên dịch lại cho mọi người nghe, cho nên tôi kể chuyện cười đều phải đi một vòng thì họ mới cười. Đúng lúc cũng giảng đến câu chuyện thiên đường và địa ngục này, vì hơn bảy giờ tối hôm đó có buổi diễn giảng cho các em tiểu học ở trong thôn của họ, nên buổi tối trưởng trấn và phó trưởng trấn cùng ăn cơm với chúng tôi, rốt cuộc trưởng trấn và phó trưởng trấn luôn gấp thức ăn để vào chén chúng tôi, thầy Lý ngồi bên cạnh chúng tôi lập tức nói: “À, chúng ta đến thiên đường rồi!” Cho nên bạn xem, khi chúng ta đều có thể học được những cách đối nhân xử thế này, mọi người liền ứng dụng vào trong việc chung sống giữa người với người, ứng dụng trong cuộc sống thì toàn bộ sự tương tác qua lại giữa người với người sẽ vô cùng vui vẻ.

Tin rằng hiện tại các bạn ăn cơm cũng sẽ cảm thấy rất vui, bởi vì đã nghe được có một bạn học của chúng ta biết nói: “Mời mọi người dùng tự nhiên”; khi người khác dùng lễ nghi đối xử với chúng ta, chúng ta sẽ rất dễ chịu. Thưa các bạn, bạn không nên xem thường động tác này, một đứa trẻ từ lúc nhỏ đã lo lắng

rằng hành vi của chúng ảnh hưởng đến người khác, ví dụ nói, hôm nay giả như bạn ăn cơm cùng đồng nghiệp, bạn ăn no rồi, không nói tiếng nào lập tức bỏ đi, vậy sẽ để lại ấn tượng gì cho người khác? Những người xung quanh sẽ hỏi: “Có phải vừa rồi tôi đắc tội cô ấy không?” Đồng nghiệp khác có thể sẽ nói: “Có phải hôm qua cãi nhau với bạn trai hay không?” Vì vậy, lễ phép là khoảng cách tốt đẹp giữa người với người. Khi chúng ta ăn xong đứng dậy có thể quan tâm đến người khác, “bạn cứ từ từ dùng nha, tôi đi trước đây”, thì giữa người với người liền chung sống rất hòa thuận. Vì vậy từ những chi tiết nhỏ nhất trong cuộc sống, có thể giúp họ luôn biết dùng lễ nghi đối xử với mọi người.

Tốt rồi, tôi kể xong câu chuyện này, chủ yếu nhất là muốn nói với mọi người, thực ra vợ chồng chung sống với nhau, điều quan trọng nhất còn ở tâm thái, khi chúng ta luôn biết khen ngợi ưu điểm của đối phương thì đối phương cũng sẽ cảm thấy mình phải ngày càng tốt hơn mới đúng. Cho nên vợ chồng chung sống với nhau, mặc dù tôi chưa kết hôn nhưng nghe mọi người nói tôi giảng hay nhất chính là nói về chuyện vợ chồng chung sống với nhau. Một người không nhất định phải tự mình trải qua mới có kinh nghiệm, chúng ta có thể học tập nhiều ở người khác. Bởi vì tôi đã từng ở nhà cô Dương nửa năm, thường nhìn thấy một vài bí quyết của vợ chồng cô khi chung sống với nhau. Tôi còn nhớ, cho dù là cô hay chồng của cô, hễ bước vào nhà thì nhất định sẽ nói: “Tôi về rồi.” Người ở trong nhà cho dù đang bận việc gì, cũng nhất định như thế nào? Sẽ bỏ xuống công việc đang làm sang một bên, bước ra nói: “A, mình về rồi.” Không nên xem thường những lời chào hỏi nhẹ nhàng này, khi những lời chào hỏi này không thấy nữa thì khoảng cách giữa người với người càng ngày càng xa. Có rất nhiều người, khi người nhà vừa bước vào, nhưng đầu như thế nào? Cúi gằm xuống, tiếp tục ngồi đó đọc báo, không chút biểu cảm nào. Mặt trái của yêu thương không phải là hận, mà là sự thờ ơ! Sự thờ ơ gây tổn thương nhiều hơn so với hận. Bạn hận thì có lúc sẽ nổi giận chửi mắng một chút, nhưng vẫn có thể giao lưu tình cảm với nhau, có phải vậy không? Nhưng nếu ngoảnh mặt làm ngơ đối với công sức của đối phương thì sự thờ ơ đó sẽ khiến cho đối phương đau lòng.

Tôi nhớ có một lần tôi lên lớp dạy, là dạy cho các em nhỏ, có vài phụ huynh đi theo cùng ngồi nghe. Có một em đang ngồi ở chính giữa, cha mẹ em ngồi hai bên, đúng lúc tôi nói với các em, một suy nghĩ thiện của chúng ta có thể làm cho nước kết tinh rất đẹp. Các em nói với nước: “Mình rất cảm ơn bạn, mình rất yêu bạn”, thì nước đó sẽ kết tinh rất đẹp. Nhưng nếu các em nói: “Mình rất ghét bạn, mình rất hận bạn”, thì nước đó sẽ kết tinh rất xấu xí. Sau đó chúng tôi lấy quả táo

làm thí nghiệm, một quả để ở cửa trước, một quả để ở cửa sau, quả táo ở cửa trước thì được khen ngợi, quả táo ở cửa sau thì bị trách mắng. Chân lí thì phải dựa vào điều gì? Dựa vào sự kiểm chứng của chính mình. Kết quả một tuần sau, đích thực là quả táo ở cửa trước vẫn khá bóng loáng, quả táo ở cửa sau thì đã có mấy nếp nhăn. Kết quả một người bạn của tôi liền nói: “Này, quả táo bị trách mắng này cho anh ăn nè”, bạn có muốn ăn không? Nếu ăn quả táo đó vào, liệu có phải là nuốt hết những lời mắng chửi đó vào bụng hay không!

Ngoài ra, còn có một thí nghiệm dùng cơm trắng để thí nghiệm, đặt ra ba bát cơm trắng, một bát thì khen ngợi nó: “Nhờ có bạn mà thân thể của chúng tôi có được dinh dưỡng.” Bát thứ hai thì mắng nó: “Sao mày lại khó ăn như vậy!” Bát thứ ba thì không để ý đến nó, không nói gì với nó cả. Kết quả một tuần lễ sau, bát cơm thứ nhất có chút lên men, có mùi thơm; bát thứ hai có mùi hôi, có màu đen; bát thứ ba cũng có mùi hôi, mà còn hôi hơn cả bát thứ hai. Vì sao vậy? Thờ ơ, bạn không để ý đến nó. Vì vậy thưa các bạn, chiến tranh lạnh lợi hại hơn, hay là chiến tranh nóng lợi hại hơn? Chiến tranh nóng sẽ không gây bệnh ung thư, còn chiến tranh lạnh rất dễ gây bệnh ung thư, rất vất vả, đau khổ.

Kết quả khi tôi nói đến chỗ này, cha mẹ của đứa bé ngồi hai bên em, người chồng này liền nhìn vợ mình, còn đưa tay qua vỗ vỗ lên vai người vợ, sau đó nhìn cô ấy. Tuy tôi không biết người chồng nói điều gì, nhưng từ ánh mắt của người chồng, tôi hiểu được người chồng muốn nói: “Em xem, thầy giáo đang nói em đó.” Tôi ở trên bục giảng mà toát mồ hôi lạnh thay cho anh ấy, tôi thấy cô vợ quay đầu lại trừng mắt lườm người chồng một cái. Tôi liền nghĩ, người chồng này thật ra không nhạy bén, thiếu linh hoạt, anh ấy không thể hội được tại sao người vợ chiến tranh lạnh với mình? Thật sự phụ nữ đâu có khó sống chung như vậy! Tôi nghĩ, chắc chắn là người vợ đã bỏ rất nhiều công sức cho người chồng, nhưng ngay cả lời khẳng định và khen ngợi mà anh ấy cũng không nói, vì vậy người vợ thường cảm thấy khó chịu, khó chịu lâu ngày thì càng ngày càng nghiêm trọng. Vì vậy, cánh đàn ông chúng ta nên nhớ câu này, gọi là: “Một câu nói tốt lành, dù làm trâu, làm ngựa cũng cam lòng.” Nên khẳng định vợ nhiều, hôm nay ăn cơm, khi ăn cơm thì nhất định phải thế nào? “Món này nấu sao mà ngon vậy, cơm này nấu sao mà ngon thế!” Không chừng vợ của bạn sẽ nói: “Em đi nấu thêm một món giống vậy cho anh nhé.” Còn nếu khi bạn ăn ăn ăn, cũng sắp no rồi bèn nói: “Sao mà khó ăn vậy”, thì có thể vợ bạn sẽ bỏ đói bạn ba ngày. Vì vậy, phải nơi nơi khẳng định đối phương.

Có một lần chồng cô Dương bước vào cửa, cô Dương bước tới nói: “Mình về rồi à.” Sau đó thấy chồng mình xách một số đồ đạc, cô nhanh chóng bước đến xách giúp chồng mình, sau đó cô nói với chồng mình: “Về là được rồi, sao còn khách sáo vậy, còn mang nhiều quà như vậy!” Vì vậy, vợ chồng sống chung, người nhà sống chung với nhau thì phải cần thêm một chút gì? Một chút hài hước. Sau này nên nhớ, cho dù người chồng mua món gì về nhà cũng không được chê này, chê nọ. Nói không chừng người chồng đã lựa chọn hết nửa ngày mới chọn được mấy cái ly đẹp, bạn không nhanh chóng xách phụ giúp chồng cũng không hề gì, nhưng lại còn nói: “Sao anh lại mua một đồng những thứ vô dụng nữa vậy?” Người chồng sẽ cảm thấy sự nhiệt tình của mình đã bị dội một thùng nước lạnh.

Sau đó thường xuyên, bởi vì chồng cô Dương tay nghề đặc biệt giỏi, vừa biết nấu cơm lại biết pha trà, theo sự quan sát của tôi, có thể đều là do cô Dương khen ngợi mà có được. Khi uống trà xong, cô Dương liền nói: “Sao có người lại pha trà thơm đến như vậy!” Có khi chồng cô cắt trái cây, cắt trái cam, cô vừa ăn vào liền nói: “Cam này cắt thật là ngọt!” Thường khen ngợi đối phương, đối phương sẽ càng ngày càng cảm thấy họ rất có giá trị, càng ngày càng biết giúp đỡ bạn. Cho nên nếu hôm nay chồng bạn tâm huyết dâng trào, rửa chén giúp bạn, bạn nên làm như thế nào? Bạn không nên bước lại nói: “Sao rửa chẳng sạch gì hết vậy!” Lúc đó nên kiềm chế sự không vui của mình lại, ví dụ nói chồng đã rửa được năm, sáu cái rồi, nói không chừng có một cái rửa rất sạch, bạn nên cầm cái đó lên nói: “Anh xem, cái này rửa sạch vậy, lần đầu tiên em rửa chén cũng không rửa được sạch như anh đâu.” Bạn xem, lần sau anh ấy có giúp bạn rửa nữa không? Lần sau chắc chắn anh ấy sẽ rửa giúp bạn, bởi vì anh ấy đã được khẳng định. Vì vậy, bao dung nhiều một chút, khẳng định nhiều một chút thì mối quan hệ giữa vợ chồng chung sống với nhau sẽ rất tốt.

Người với người chung sống với nhau, chỉ cần bạn tuân thủ một phương pháp hay, gọi là “tứ nhiếp pháp” thì chắc chắn sẽ chung sống với mọi người rất hòa thuận, đây là cách quan hệ giữa người với người. Thứ nhất gọi là “bố thí”, theo cách nói hiện nay gọi là mời khách nhiều hơn, tặng quà nhiều hơn. Giữa vợ chồng nếu như có thể thường xuyên tặng một vài món quà nho nhỏ, thì trong lòng người vợ sẽ cảm thấy chồng mình đi đến đâu cũng nhớ đến mình. Vì vậy khi chúng ta đi công tác, điều gì cũng có thể quên nhưng tuyệt đối không thể quên mua món quà nhỏ tặng vợ, bạn không cần thiết cứ phải mua ngọc trai, như vậy thì tiền nào chịu nổi, của ít lòng nhiều. Đúng ngay ngày sinh nhật của vợ, hoặc là kỉ niệm ngày cưới, nên dẫn vợ đi nhà hàng ăn. “Em nấu cơm thật vất vả, nào,

hôm nay chúng ta ra nhà hàng ăn”, tâm ý của bạn như vậy sẽ làm cô ấy cảm thấy công sức đã bỏ ra rất đáng giá.

Thứ hai là “ái ngữ”, giống như lời chúng ta vừa nói, khẳng định người bạn đời nhiều hơn, dùng nhiều lời an ủi dành cho người bạn đời. Đương nhiên “ái ngữ” ở đây không nhất thiết đều là lời dễ nghe, mà “ái” là thật lòng quan tâm đối phương. Người làm vợ nếu có thể giúp chồng nuôi dạy con cái, cho nên đối diện với những sai lầm của chồng, chúng ta cũng phải khuyên bảo. Đương nhiên khuyên bảo cũng phải chú ý thái độ, chú ý phương pháp, nên dùng thái độ như thế nào? Trong Đệ Tử Quy có dạy không? Có. Cho nên Đệ Tử Quy có thể giải quyết vấn đề của vợ chồng không? Có thể. Bạn xem, Đệ Tử Quy nói: “Cùng khuyên thiện, cùng lập đức”, “thấy việc thiện, liền nghĩ bằng”, bạn chỉ nhìn thấy ưu điểm của đối phương, họ sẽ rất vui. Tiếp theo, “Ân phải báo, oán phải quên”, bạn luôn nghĩ đến sự cực khổ của người vợ, sự vất vả của người chồng, thì mối quan hệ này chắc chắn rất tốt. Răng cũng có khi cắn phải lưỡi, huống chi là vợ chồng, làm sao không có xung đột? Nhưng bạn không để trong lòng, “oán phải quên”. Cho nên thưa các bạn, không nên xem thường Đệ Tử Quy, Đệ Tử Quy có thể giải quyết mọi vấn đề trong cuộc sống của chúng ta. Như vậy, ái ngữ cũng bao gồm việc khuyên bảo đối phương.

Thứ ba là “lợi hành”. Do con người thường hay quên đông quên tây, cho nên chúng ta thường giúp đỡ đối phương ghi nhớ một số chuyện quan trọng. Có thể bỗng nhiên họ cảm thấy: “Cũng may có em nhớ giúp anh, nếu không thì đến lúc đó không biết phải tiêu tốn biết bao tiền bạc và thời gian một cách oan uổng.” Mọi lúc mọi nơi luôn nghĩ như thế nào để thuận tiện đối phương, lợi ích đối phương. Thí dụ nói hôm nay người chồng đi làm về khá trễ, chúng ta nên bày tỏ tâm ý, đó là nên bật sáng đèn ngoài hành lang, làm cho người chồng trở về không cảm thấy tối đen. Sau đó viết tờ giấy để trên bàn, viết rằng: “Em đã nấu cho anh một bát mì, anh vất vả rồi, anh ăn xong rồi đi ngủ nhé!” Như vậy cũng là “lợi hành”, làm cho họ cảm thấy dù công việc có vất vả hơn chẳng nữa thì vẫn có một người đồng hành với họ.

Cuối cùng là “đồng sự”. Vợ chồng có chung sự nghiệp gì? Gia nghiệp. Xây dựng tốt gia đình, dạy dỗ tốt thế hệ sau, vì vậy vợ chồng thường có thể trao đổi nhiều hơn về việc giáo dục con cái; vấn đề này thực sự có rất nhiều phụ huynh cảm thấy đây là vấn đề cần phải đột phá. Chúng ta đem những quan niệm đúng đắn nói với người bạn đời, thái độ khi nói cũng không nên quá mạnh mẽ, bạn cũng không thể sau khi trở về thì nói với chồng bạn rằng: “Bắt đầu từ ngày hôm

nay, việc dạy dỗ con cái anh đều phải nghe theo em.” Có nên như vậy không? Không nên. Bạn không nên nói: “Em đã nghe thầy Thái giảng rồi, sau này đều phải nghe lời em.” Nếu bạn làm như vậy thì sau này tôi sẽ không dám đến nữa. Bởi vì khi tôi đi trên đường, có thể sẽ có người đến hỏi: “Ông có phải là thầy Thái không?” Chắc chắn tôi sẽ nói “Tôi không phải”, bởi vì anh ấy đã mang theo sát khí tới. Thế nên “đồng sự” là phải xây dựng quan điểm đúng đắn chung. Chúng ta có thể thông qua một số băng đĩa của cô giáo Dương, băng đĩa về Đệ Tử Quy, hoặc là băng đĩa tôi đang giảng để dần dần cùng nhau xây dựng nhận thức chung. Tiết học hôm nay đến đây thôi. Cảm ơn mọi người!